

Retouradres: Postbus 248 - 3800 AE Amersfoort

Aan de leden van de Vaste Commissie voor de Volksgezondheid
van de Tweede Kamer
t.a.v. de griffier, M. Esmeijer

Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Postbus 248
3800 AE Amersfoort
Stadsring 159b
3817 BA Amersfoort

T 033 467 29 00
F
hoofdkantoor@kngf.nl
www.kngf.nl
www.defysiotherapeut.com

IBAN NL59ABNA0553044028
BTW 0025.84.700.B.01
KvK 40506528

Onze referentie
Datum 16 mei 2022
Onderwerp Eerstelijnszorg en de inzet van fysiotherapie

Doorkiesnummer 917
E-mailadres m.koelermij@kngf.nl
Pagina 1 van 3

Geachte leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid Welzijn en Sport,

Op woensdag 25 mei staat het Commissiedebat met een grote verzameling onderwerpen, waaronder Eerstelijnszorg, geagendeerd. Het Koninklijk Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) wil u in dat verband graag het volgende meegeven.

Oplopende zorgkosten en personeelstekorten

De zorg staat voor grote opgaven. Als we niets doen lopen de kosten onverantwoord op en zal de kwaliteit en de toegankelijkheid van zorg onder grote druk komen te staan door een personeelstekort. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) constateert in het rapport 'Kiezen voor houdbare zorg' dat de komende decennia de beschikbaarheid van personeel een van de urgentste en sterkst knellende bron van schaarste is. Wanneer we de zorg niet op een ingrijpend andere manier inrichten dan zou in 2050 31% van alle werknemers in Nederland in de zorg moeten werken. Dat is geen realistisch scenario.

Eenzijds is de fysiotherapeut een deel van de oplossing. Anderzijds moeten we er alles aan doen om ook het vak van de fysiotherapeut aantrekkelijk te houden. Op beide aspecten zal ik hieronder verder ingaan.

Inzet fysiotherapie kan zorg voorkomen

Het functioneren van de patiënt en de context van de patiënt staat centraal in het handelen van de fysiotherapeut. De inzet van fysiotherapie op het juiste moment voorkomt zorg. Fysiotherapie bespaart daarmee geld en zorgt voor een (meer) efficiënte inzet van zorgpersoneel. U bespreekt onder andere het rapport 'Substantieel potentieel' geschreven door onderzoekers van SiRM¹ waarin dat helder naar voren komt. SiRM toont in dat rapport aan dat fysiotherapie doelmatige zorg is en dat passende inzet van fysiotherapie veel besparingen oplevert. Eerder trokken onderzoekers van Andersson Elffers Felix (AEF)², Ecorys³ en Equalis⁴ vergelijkbare conclusies. Het KNGF bepleit de toegang tot fysiotherapie zo te verruimen dat dat potentieel optimaal wordt benut.

¹ 'Substantieel potentieel, Schatting van de potentiële opbrengst van substitutie van zorg en inventarisatie van de benodigde voorwaarden', SiRM, 25 juni 2021

² Zorgverplaatsing naar de paramedische sector: lokale kansen verzilveren op nationaal niveau, AEF, 1 april 2019

³ 'Substitutie van zorg, Fysio- en Oefentherapie op de juiste plek', Ecorys, 20 januari 2021

⁴ Het substitutiepotentieel van uitgebreidere inzet fysio- en oefentherapie, Equalis, 25 maart 2021

Er wordt op dit moment hard gewerkt aan het project 'Naar een passende aanspraak eerstelijns fysio- en oefentherapie'. Dat is gericht op verruiming van de aanspraak. Wanneer we dat project gezamenlijk tot een succes weten te maken is fysiotherapie beter toegankelijk en ligt de weg open voor het in de praktijk brengen van Passende Zorg. Niet meer automatisch naar het ziekenhuis voor een dure en belastende knieoperatie omdat die wel vergoed wordt uit de basisverzekering en een behandeling bij de fysiotherapeut niet. Niet meer kiezen voor langdurig gebruik van medicatie zonder zelf actief aan de slag te gaan met (de oorzaak van) de klacht. Maar eerst naar de fysiotherapeut voor een betaalbare, minder belastende en vaak ook minder risicovolle behandeling. Dat is waar we naartoe moeten werken. Of zoals de WRR voorstelt: richt je op de zorg die de meeste gezondheidswinst oplevert.

Een investering in fysiotherapie is een investering in passende zorg

Wanneer we een aantal randvoorwaarden goed invullen, kan de inzet van fysiotherapie bijdragen aan de gewenste transitie naar passende zorg. Maar om zorg te kunnen blijven bieden die maximaal bijdraagt aan gezondheidswinst moet het vak van de fysiotherapeut wel aantrekkelijk blijven. Nu zien we dat teveel – met name jonge – fysiotherapeuten na een aantal jaren het vak verlaten. Dat is jammer omdat daarmee gedreven zorgverleners verloren gaan terwijl iedereen heel hard nodig is. Voor een deel speelt de matige beloning als gevolg van de lage tarieven een rol maar dat is niet de hele verklaring.

NZa trekt in het 'Rapport over transparantie van tarieven paramedische zorg' een belangrijke conclusie. De NZa constateert daarin dat gesprekken over de tarieven moeten worden gevoerd langs de inhoud van de zorg: zorg die waarde toevoegt voor de patiënt. Zij willen hier een bijdrage aan leveren door het ontwikkelen van een bekostigingsstructuur die zich richt op het belonen van passende zorg. Maar – constateert de NZa – een aanpassing van de bekostiging wordt belemmerd door de huidige beperkte aanspraak van fysiotherapie en oefentherapie. Bovendien is de beperkte aanspraak paramedische zorg volgens de NZa niet bevorderend voor het realiseren van passende zorg.

Het toewerken naar een passende aanspraak met een beter toegankelijke fysiotherapeut hoort wat ons betreft hand in hand te gaan met het toewerken naar een passende beloning. Dan zal het vak van de fysiotherapeut aantrekkelijk blijven om te blijven beoefenen. Dan zal ruimte ontstaan om de noodzakelijk samenwerking met andere zorgverleners tot stand te brengen. En bestaat de gelegenheid om te blijven investeren in kwaliteit en innovatie. Wanneer de fysiotherapeut deze mogelijkheid geboden wordt kan de fysiotherapeut een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen personeelstekorten en het realiseren van besparingen door het bieden van goede en passende zorg.

Het voorgaande maakt dat wij u vragen onderstaande punten bij de minister onder de aandacht te brengen:

- **Maak fysiotherapie een logisch onderdeel van de waaier van zorgopties**

Door fysiotherapie op te nemen in het basispakket wordt de fysiotherapeut beter toegankelijk. Op die manier richt je je op de zorg die de meeste gezondheidswinst oplevert en dus de meest efficiënte inzet van zorgpersoneel. Daarvoor is het nodig dat het project 'Naar een passende aanspraak eerstelijns fysio- en oefentherapie' succesvol wordt doorlopen. Steun vanuit uw Kamer helpt dit project te laten slagen.

- **Maak concrete afspraken over passende zorg**

Zorg dat wat in de eerstelijns kan in de eerstelijns gebeurt. Alleen dan komen we van nazorg naar voorzorg. Streef hierbij naar het oplossen van bestaande hindernissen en perverse prikkels in de bekostiging die het bieden van Passende Zorg in de weg staan. Zorg dat de bekostiging en aanspraak het bieden van Passende Zorg stimuleert en dat besparingen op de goede plek terecht komen.

- **Zorg voor carrièreperspectief**

Er zijn grote personeelstekorten in de zorg. Ook binnen de fysiotherapie zijn er steeds meer signalen dat vacatures niet kunnen worden ingevuld. Met name de uitstroom is hoog, fysiotherapeuten verlaten hun vak vaak alweer na enige jaren. Dit hangt samen met een gebrek aan carrièreperspectief. Investeer daarom in een aantrekkelijk vak waarin fysiotherapeuten zich kunnen doorontwikkelen. Een goed tarief is nodig om te kunnen blijven investeren in kwaliteit, innovatie en (multidisciplinaire) samenwerking. Het ontbreken van een kostendekkend tarief staat bovendien het tot stand komen van een goede CAO voor medewerkers in de weg. Hierdoor kiezen veel – vaak jonge – fysiotherapeuten ervoor om onder hun opleidingsniveau buiten de fysiotherapie aan de slag te gaan.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u voor een toelichting altijd contact opnemen met onze Public Affairs adviseur Eelco Eikenaar: 06 5258 4367 of via e-mail e.eikenaar@kngf.nl.

Met vriendelijke groet,

Guido van Woerkom
Voorzitter KNGF